

«SLOVENE» velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180—
za pol leta 90—
za četrt leta 45—
za en mesec 15—
Za naročnike celoletno K 240—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 30—
za en mesec 35—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvrsta (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6—
poslana itd. . . po K 6—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/9 mm K 12.
Izhaja vsak dan izvenredni pe-
nelojek in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; neizplačana plačila se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava št. 322.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Ententa in rusko uprašanje.

Pariz, 24. decembra.

Med Anglijo in Francijo vlada že delj časa nesoglasje glede temeljnih vprašanj svetovne politike. Glavni predmet francoskega časopisja je diskusija tega vprašanja, francoski žurnalisti menijo, da Anglija dela očividno proti interesom Francije, kar pa Anglije seveda ne vznemirja. Profesor Pinon je to razjasnil v nekoliko sentimentalni obliki na sledeči način: »Ako Francija sklepa alijanse, smatra to za ljubavno zvezo (?) in misli, da mora biti dosmrtna kot zakon. Nasprotno vidijo Angleži, miren, trezen in brezstrasten narod, v zvezi z drugo državo samo trenutno potrebno sredstvo za dosego gotovega cilja. Anglež je šel v vojsko, da odstrani konkurenco Nemčije na morju, zato se je zvezal s Francijo, ki je slučajno imela istega nasprotnika. Vojna je končana, konkurenta ni več, sedaj Anglija po svoji tradiciji smatra za naravno, da je vojna zveza izgubila svoj pomen in da ima popolnoma proste roke. V teh dveh naziranjih tičijo vzroki navideznega nesoglasja med obema vladama in tako se morajo razlagati bridki, ljubosumni očitki, ki jih pošilja baje zapuščenca, varana francoska soproga čez morje tja svojemu mrzlemu soprogu, ki jih ne more in ne more razumeti.«

V katerih točkah vlada nesporazum med Londonom in Parizom?

1. V vprašanju nemške vojne odškodnine;

2. v vprašanju zunanje politike napram sovjetski vladi v Rusiji;

3. v takozvanem vzhodnem problemu, ki je nastal po Severskem miru s Turčijo vsled vrnitve kralja Konstantina na grški prestol.

Oglejmo si, kako stoji stvar z Rusijo. Razmerje je čudovito: blokada traja dalje, v Londonu sedi boljševiška komisija, ki se pogaja za trgovske zveze med Rusijo in Anglijo, Amerika izdaja bule proti boljševizmu, zraven tega si pa pusti dati od sovjetske vlade trgovinske koncesije v Sibiriji, Italija je že v trgovskih zvezah, medtem ko Francija išče med neštevilnimi ruskimi begunci, ki se nahajajo v Parizu, vojskovodjo, jim daje denar in blago in bodri k boju proti moskovski diktaturi. Anglija stoji tik pred podpisom trgovske pogodbe, ko Pariz prizna barona Wrangela kot pravnega vladarja Rusije in ko boljševiki naskakujejo varšavsko obzidje. Nesoglasje ne more biti očitnejše in daje obilo prilike francoskemu časopisju, da Angliji očita v tej ali drugi obliki izdajstvo.

Kar se tiče Anglije, si je treba pred- očeavati, da je tradicionalna nasprotnica Rusije, ki ogroža indijski imperij. Ako je po boljševiški revoluciji proti Leninovi vladi, je bilo to samo nadaljevanje njene zgodovinske politične smeri. Ni čuda, ako vidimo Anglijo na tistem sodelovati pri osamosvojitvi malih baltičskih držav: Litve, koje armada ima 4 angleške generale in 400 angleških tankov, Estonije in Latvi- šev, tako da je Rusija zdaj na severu od- rezana od pomorskega obrežja, Anglija pa ima tam dobre trgovske postojanke. Me- sto Gdansk se ni dalo Poljski, ker bi si pozneje utegnil ruski imperializem prisvo- jiti pristanišče ali ker bi enkrat Poljska znala biti v tesnih gospodarskih zvezah z novo Rusijo.

Carigrad je Anglija bitela zasedati sa- ma, da tudi tukaj za vedno zapre pomor- sko pot ruskemu plemenu. Egejsko ob- režje se je izročilo Grški, ker bi Rusija la- hko obnovila svoje stare zveze z Bulgarijo. Ob Kavkazu je bitela zasesti petrolejske vrelce in podpirati osamosvojitve kavka- škikh držav, da tudi tukaj zapre Rusiji izhod na svet preko Perzije. Ko se ji je posre- čilo bivši ruski teritorij zabarikadirati, vidi samo brezmejno nekulturno rusko zem- ljo, katera se kakor nalašč ponuja njeni eksploataciji, treba samo bitteti, da Anglije v tem ne prehititi Nemčija. Zakaj Angleži in Nemci so izvršni poznavalci ruske duše in, dasi se morebiti motijo, menijo enako kakor mnogi Rusi sami, da si Rusija nikoli ne opomore brez tujezemske pomoči in varuštva.

To bi bil en vzrok spravljevega obna- šanja Anglije napram Rusiji, katerega je Čičerin duhovito ironiziral v svojih notah na londonsko vlado.

Moskovska vlada pa je pokazala ve- liko moč svoje armade in svoje idejne pro- pagande. Baltičske države je pritegnila v prijateljski krog, razne nacionalne armade je pomedla iz svojega teritorija, preko kavkaških držav pa se njena politična moč in idejna propaganda razširja med azijski svet. Boljševiki so začeli pridigovati cele- mu muslimanskemu plemenu o svobodi in enakopravnosti. Muslim v Indiji je v ne- varnosti, da ga ogreje ta evangelij, da se dvigne in otrese angleškega gospodstva.

Tudi to je vzrok, zakaj je angleška vlada začela iskati stikov z Rusijo in je pripravljena, obnoviti trgovinske zveze s sovjeti, pod pogojem, da ustavijo svojo pro- pagandno delo.

Če presojamo položaj Francije, bomo našli, da veljajo za njene razmere do Rusije popolnoma drugi vidiki. Glavna njena naloga je, da se zavaruje proti Nem- čiji, proti kateri ima strašno orožje v ver- zajskem miru. Nemčija na drugi strani pa ne kaže, da bi bila popolnoma stnja in se pripravlja na novo vojsko, ki naj bo re- vanša za ponižanje 1918.

Ker je njen najvišji cilj, da ima hrbet napram Nemčiji zavarovan, se trudi Fran- cija, da bi jo izolirala. Odtod projekti v zvezi Bavarska—Avstrija—Ogrska, drugi projekt o podonavski federaciji na jugu nemškega »reicha«, na vzhodni strani pa jo hoče obkoliti z močno Poljsko, katero brani z vsemi sredstvi. Ker pa je sovjets- ska vlada polna nemških agentov in ker vlada gotovo tih sporazumu med nemško vlado in sovjetsko republiko, vé Francija, da je obstoj Poljske med Nemčijo in ru- dečo armado neobhodno potreben za ob- stoj Francije. Nadeja se pa tudi, da se Rusija otrese nemškega vpliva, ako se otrese boljševikov. Zato ne neha in ne ne- ha podpirati protirevolucionarce, bodisi te ali one vrste, samo da so proti-boljševiki, in danes, ko je padel Wrangel, išče novih voditeljev in iz zelo zanesljivih virov se čuje, da se pripravljajo nova ekspedicija na baltičski obali. Ako se Nemčija in Rusija združita, potem gre verzajski mir po vodi, in na razvalinah Poljske se bo delal vojni načrt za Ren. Iz tega-le vidika je francoska vladna politika napram Rusiji popolnoma razumljiva.

2. Drugi vir francoske intrasigentno- sti napram Rusiji (ki bi se sama najprej otesla diktature, ako bi ji dali mir), je dejstvo, da je ruska carska državna bla- gajna bila težka dolžnica francoskega za- klada. Nadalje so francoske banke imele velikanske množine kapitala v ruskih pod- jetjih, železnicah, premogovnikih itd. Fran- coski podjetniki sami so imeli v svojih ro- kah veliko filijalk. Ves ta denar, ki po sedanjem kurzu znaša več milijard, je iz- gubljen. Prvič je sovjetska republika krat- komalo anulirala carske državne dolgove, banke in podjetja pa je podržavila. Fran- cija je stavila kot pogoj za vpostavitve tr- govinskih zvez z Rusijo v septembru 1920, »da se priznajo stari dolgovi.« o čemer sovjeti seveda nočejo nič slišati.

Anglija in Francija imata torej po- vsem različne vidike glede na Rusijo in ni čuda, da se ne moreta sporazumeti in se tudi ne bosta. Mrzli Albion ne razume skrbi in strahu Francije, on je zavarovan po morskih valovih in hoče kupčevati, ta pa si ne more tolačiti lahkomišljenosti svojega zaveznika, s katerim sta ramo ob rami bojevali zmagovalni boj »za svetovni mir, za pravico in svobodo.«

Koledar Jugoslovanske kmetijske zveze

ima vse važne podatke, ki jih rabi kmetovalec v vsakdanjem življenju, po- sebno pri svojih kupčijah. Poleg tega ima veliko praznega papirja za razne zapiske. Cena mu je samo 12 kron in se naroča pri Jugoslovanski kmetijski zvezi, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna. Koledar je prav- kar izšel.

Vsak kmet naj ima kmetijski koledar.

Boj med Italijo in D' Annunzijem.

(Izvirna poročila »Slovenca«.)

Fašistske demonstracije v Benetkah.

Dne 26. t. m. so se v Benetkah razši- rile neugodne vesti glede na Reko. Zato so se fašisti zbrali na trgu sv. Marka in zahtevali, da se gledališča in kinemato- grafi zaprejo. Prisilili so, da so se zastave razobesile na pol droga. Razburjenje je bilo zaradi tega tako veliko, ker se je mislilo, da je d' Annunzio bil ubit. Vendar je vla- da izjavila, da je ta vest neosnovana. Fa- šisti so kričali: »Doli s kraljem!« — »Doli s Giolittijem!«

Začetek bojev okoli Reke.

Prva faza novih operacij proti Reki se je začela 24. decembra popoldne pod poveljstvom generala Pezzana v Kantrid- skem sektorju in generala Taccini v Suša- škem sektorju na nasprotni strani, kjer stoji brigada Lombardia. Boj se je začel s par topovskimi strelji od obeh strani, ki niso napravili škode. Prvi dan se je prodi- ranje vladnih čet nadaljevalo do polnoči. Nato so ponoči D' Annunzиеvi legionarji razstrelili mostove na Sušaku in Bračici ter železniški most na Zagreb, da izolirajo lombardsko brigado. Reško prebivalstvo si želi, da kraljevske čete čimprej zavzame- jo mesto. 25. so vladne čete nadaljevale prodiranje proti mestu. Glavni poveljnik je general Ferrero in se čete dobro držijo. Čeprav so vladne čete skušale prodirati brez krvoprelitja, so se legionarji v posa- meznih hišah branili z bombami. Nato je poveljnik armade v Venezii Guilli, Caviglia, generalu Ferreru telegrafiral sledeče: »Sku- šajte z ognjem onemogočiti vsak odpor proti našim četam in zasesti mesto čim- preje mogoče, ker to zahteva čast in sre- ča domovine!«

Položaj v mestu in božični manifest D' Annunzija.

Kar se tiče položaja v mestu samem, izpovedujejo ujetniki, da je ponoči preki- njena vsa razsvetljava in krožijo po mestu legionarske patrulje, ki ustavljajo vsako- gar, ki nima dokumentov. Živil nedostaja, vsled česar je prebivalstvo zelo pobito. Le- gionarji so z razstreljevanjem mostov do- kazali, da ne nameravajo napadati vlad- nih čet, temveč se hočejo samo braniti. Le- gionarski oddelki na otokih sv. Marka, Ra- bu in Krku so od d' Annunzia odrezani. D' Annunzio sedi v Palazzu, inšpicira svoje čete in spušča brezštevilne proklamacije, ki jih iz aeroplanov meče med vladne čete in nad istrskimi mesti. Izdal je tudi nekaj božični manifest, ki se konča s sledečimi besedami: »Rodivši se Bog, Bog ljubezni, pravice, svobode in upanja, Bog naših otro- ških zibelk, naših najbolj prisrčnih spo- minov, Bog živi in resnični, naj odpelati Vaše veke, naj Vas osvobodi Vaše slepote, naj Vas razsvetli in vodi. Tako naj varuje nas, izpriča čistost naših src in dokaže, da smo brez vsake krivde. Norost tistih, ki Vas varajo, nas sili odbijati z orožjem zlo- činski napad. Žalostni bratje, sprejmite naš pozdrav, naša voščila in našo prisego. Ro- divši se Bog v borni galilejski pečini si je nadel ime Emanuel sredi nočnega speva angelov. Emanuel znači v orientalskih je- zikih tega, ki je najmočnejši. In kdo je bolj močen nego ljubezen? Naj bo močnejši nego Vi, močnejši nego mi, močnejši od Vaše in naše pogibelji. In če je treba, da se žrtvujemo, po tej besedi se bomo žrtvo- vali, radujoč se.«

Plameneči proglas pesnika.

Nad istrskimi mesti je spustil d' An- nunzio aeroplan sledeči proglas: »Italija- nom! Zločin je izvršen. Zemlja reška je pila kri bratov. Zvečer iznenada so kraljevske trupe z veliko premočjo napadle reške le- gionarje, kateri so, da se izognejo vsaki provokaciji, zožili črto obrambe in so po- slali svojim bratom krščanski pozdrav, ka- kor so ga običajno na božično noč izme- njavali med seboj okopi italijanski in av- strijski. Rekli smo danes jutraj: V zgo- dovinu italijanskih ubojev in maščevanj se nahajajo sicilijske noči, veronska Velika noč. Italijani, naveličani trpeti in služiti, so se vzdignili proti tujim nasilnikom in so

jih spodili iz zasedenih mest. Ogoljufani od Vaših voditeljev, ki sledijo nesrečnemu na- sprotniku vojske in zmage, hočete dati kruti zgodovini Italije reški Božič, Božič krvi in sramote. Dali so Reki Božič pogrebov. Ponoči smo pokopavali svoje mrtvice. Ob- upani smo se borili eden proti desetim, eden proti dvajsetim. Razstrelili smo mo- stove čez Enej. Hercični narod kaže na- sproti strašnemu napadu občudovanja vre- den vzgled. Ves je na nogah. Hiti na bari- kade. Starčki, žene, mladeniči se oboro- žujejo. Preživeli smo Sveto noč v grozi bratoubojstva. Italija obrezčasta za ve- dno pred svetom je napadla Reko. Ali se ne bo vzdignil glas od Kobarida, ali se ne bo od tam vzdignila roka? Glej, pride bru- talni ukaz predati se, z grožnjo bombardi- ranja! Borili se bomo celo noč. In jutri pri svitu zarje upamo, da vidimo v obraz ubi- jalce mučenškega mesta. Imeli bodo vsi isto gnusno lice: lice starega krvnika, ki je iz Rima odredil klanje in lice njegovega pomagača, lopova iz Trsta.«

Fašistske demonstracije v Rimu.

Dne 26. t. m. so fašisti v Rimu priredili demonstracijo proti Giolittiju. Fašisti so se zbrali v Augusteju, katerega so obkrožili pešci in kavaleristi. Na trgu se je zbrala velika množica fašistov, katere so kava- leristi razganjali. Čeprav demonstrantov ni bilo veliko, so tembolj vpili: »Smrt Gioliti- ju, smrt izdajalcu domovine!« Prišlo je tudi do spopadov s socialisti.

Fašistski puč v Zadru zadušen.

V Zadru so fašisti skušali polastiti se dveh ladij, toda pomorščaki neke torpe- dovke so jih razorožili. Oblast je zapove- dala obema legionarskima bataljonoma Rismondo in Carnaro, da se razformirata. Če ne se bo proti njima postopalo kakor proti ustašem. Pozneje so se fašisti res udali.

Izredno stanje v Benetčiji Juliji.

Civilni komisariat Beneške Julije je prepovedal po vsej oblasti shode, avtomo- bilski in biciklistovski promet, razen voja- škega in aprovizacijskega. Ob 10. ne sme nihče na ulico, ob 9. pa morajo biti zaprte vse gostilne. Vojski so zasedli sedež fašis- tov, takozvano dvorano Dante, redakcijo njihovega lista in kavarno Speechi. Vkljub temu so se fašisti zbrali in demonstrirali pred uredništvu Piccolo in Lavoratore ter pred civilnim komisarijatom, kjer so pobili nekaj čim. Vojski so jih razpršili in nekaj ranili. O polnoči je bilo že vse mirno. Po- licija je aretirala okrog 40 oseb.

Podrobnosti o obsednem stanju v Trstu.

LDU Trst, 27. dec. Kakor poročajo listi, je bila nedelja, drugi dan po proglasit- vi obsednega stanja, zelo burna. Povsod se je opazalo nekako gibanje. Na glavnem tr- gu so se popoldne zbrale grupe fašistov, toda karabinjerji so jih kmalu razpršili. Kmalu nato je ondi eksplodirala bomba, ki pa k sreči ni nikogar ranila. Fašisti so se ves dan skušali zbirati na raznih krajih, pa so bili po prvih vzklilikih razpršeni. V sled uspehov vladnih čet na Reki so fa- šisti zelo potrli. Ponekod so prisilili trgo- vce, da zaprejo trgovine v znak žalovanja zaradi postopanja vladnih čet zoper D' An- nunzijeve legionarje. Ravnotako so neka- teri zasebniki morali izvesti zastave na pol droga. Tekom sobote in nedelje je bilo vsega skupaj aretiranih 130 oseb. Da se za- varujeta javni red in mir, so se zapla gle- dališča in kinematografi. Ker fašisti nade- lujejo demonstracije, je generalni civilni komisariat izdal zelo stroge odredbe zo- per one, ki bi se ne ravnali po predpisih, veljavnih za obsedno stanje, ki je bilo v so- boto proglašeno v Trstu. Straže ne bodo več pozivljale grupe ljudi, naj se razidejo, temveč bodo takoj začele aretirati.

LDU Trst, 27. dec. Generalni civilni komisariat je za zasedeno ozemlje odredil, da se o polnoči od nedelje na ponedeljek obnovi preventivna cenzura za vse tisko- vine, ki se morajo pred objavljenjem pre- ložiti oblasti v treh izvodih. Predpisane so

zelo stroge kazni, denarna globa najmanj 500 lir in ustavitev lista.

Nadaljevanje bojev pred Reko.

O vojaških operacijah proti Reki se poročajo še sledeče podrobnosti: Ko so se kraljevske čete približale predmestjem, so našle na lju odpor iz posameznih hiš, koder so bili legionarji razpostavili strojne puške. Baje so legionarji mesto na več mestih podminirali. Legionarjem poveljuje major Vagliasindi. Za hišami so si izkopali okope. D'Annunziova palača je obdana z žičnimi ovirami. Tam stoji oklepni avtomobil in neštete strojne puške, v palači pa čaka D'Annunzio s svojimi garda na kraljevske čete in se hoče braniti do zadnjega. Okoli Reke gore gozdovi. Na sami Reki se je užgala smodnišnica vsled zažigalne bombe. Do 26. t. m. so redne čete prodrle do javnega parka. Tu so jih legionarji sprejeli iz hiš z ognjem iz strojnih pušk. Proti alpinom je streljal tudi oklepni avtomobil, kateri je ranil majorja Gambaro, ki je po zmagi v Vittorio Veneto prvi stopil v mesto Trident.

O operacijah 27. t. m. se poroča: Vlade čete so zasedle Banko, gazometer in Kozalo. V samem mestu so legionarji z orožjem udušili vstajo prebivalstva.

D'Annunzio ranjen?

Zadnje poročilo, ki je do 27. t. m. došlo v Benetke, pravi, da je bil D'Annunzio samo ranjen in se nahaja v neki bolnišnici na Reki. Reka je baje že v rokah vladnih čet.

Resni nemiri v Trstu.

Nad Trstom je proglašeno obsedno stanje. Fašisti so namreč metali bombe in streljali. Baje je skoro 1000 fašistov aretiranih.

Vojno brodovje.

Kar se tiče operacij laškega vojnega brodovja, je eskadra admirala Simonettija, ki se je podala pred Reko, bila sprejeta od strani legionarjev z ognjem. Eskadra je odgovorila s redkim ognjem. Na torpedolovcu »Espero«, ki se je bil pridružil legionarjem, je izbruhnil ogenj in se je ladja potopila.

Boj še ni končan.

LDU Trst, 27. dec. (Stefani.) Ponoči je došlo do živahnega streljanja iz pušk in iz strojnic med rednimi četami in reškimi legionarji. Streljanje je bilo brez resnih posledic. Danes je dal general Caviglia iz letala razširiti proklamacijo na Reki, ki pozivlja meščane, naj se bratomorni boj konča.

LDU Zader, 27. dec. (Stefani.) Slovansko prebivalstvo na obali je jako razburjeno, ker reški legionarji ne prenehajo od Sv. Marka streljati iz pušk in strojnic.

Mrtvi in ranjeni.

LDU Rim, 27. dec. (Stefani.) Redne čete imajo doslej kakih 30 mrtvih in približno 100 ranjenih, med njimi nekaj častnikov. Legionarji so razstrelili štiri mostove čez Rečino.

Upor proti D'Annunziu na Reki.

LDU Trst, 27. dec. Listi poročajo iz Opatije: Reško prebivalstvo se je uprlo proti D'Annunziju. Včeraj so se meščani zbrali pred poslopjem poveljništva ter zahtevali, naj prenehajo sovražnosti. Ljudstvo je sito večnih nadlog, ki jih je uvedel D'Annunzijevo režim in ne more več prenašati njegovih krutosti. Kot odgovor na proteste in zahteve prebivalcev so legionarji napadli meščane in udušili vstajo v krvi.

Rimski mestni svet.

LDU Rim, 27. dec. (Stefani.) Pri seji občinskega sveta je rimski župan z ozirom na vznemirjenje prebivalstva radi reških dogodkov predlagal, da se seja v znak žalosti odgodi in zastava na kapitolu razobesi na pol droga. Občinski svet je predlog sprejel, kar je vzbudilo odobravanje navzočega občinstva.

Na hrvatskem Primorju.

LDU Kraljevica, 28. dec. (ZNU.) V Puntu so naši razorožili štiri ardite. Begunci iz Baške so se začasno rešili na otok Crvič, odkoder so jih snoči z motornim čolnom prepeljali v Senj. Na otoku je še mnogo našega pobeglega občinstva.

LDU Kraljevica, 28. dec. (ZNU.) Snoči so naši med Vrbnikom in Baško prosili za pomoč. Odposlan je bil motorni čoln, ki je pripeljal 4 begunce iz Vrbnika in enega iz Punta. Po najnovjšem poročilu v Vrbniku ni bilo ropanja ali plenjenja. Arditi so naše ljudi samo strašili in šikanirali.

LDU Rim, 27. decembra. (Stefani.) Rastignac je poslal izdajatelju »Tribune« pismo, v katerem ga vprašuje, ali vsebuje rapalska pogodba tajne določbe, ki priznavajo baroško luko in bližnje železniške naprave Jugoslaviji, kar bi ogrožalo obstoj reške luke. »Tribuna« piše, da ni nikakih tajnih določb, v kolikor je ona informirana.

LDU Rim, 27. decembra. (Stefani.) Kakor javljajo listi, so jugoslovanske oblasti v Bakru ponudile generalu Cavigliji vo-

jaško pomoč. Caviglia je pomoč takoj odklonil, zakaj prašanje Reke in vsega ozemlja, na katerega se nanaša premirje, je po pogodbi premirja edinoale zadeva Italije.

LDU Rim, 27. decembra. (Stefani.) Kakor doznajajo listi, je ministrski predsednik Giolitti sprejel odposlanstvo različnih skupin in dementiral vesti o smrti ali ranitvi D'Annunzia. Izjavil je, da verjame, da se izvrši zasedba Reke po načrtu generala Caviglije z regularnimi četami še danes. Dal je povelje, izogibati se kar najbolj mogoče prelivanju krvi. Dalje je ministrski predsednik razložil, da se je bilo treba z akcijo proti Reki poizuriti, da se zabrani zunanja intervencija s strani Jugoslavije. »Corriere d'Italia« piše, da so odposlanci po razgovoru z Giolittijem izjavili, da smatrajo nastop vlade za popolnoma upravičen.

Pogajanja premogarjev.

Ljubljana, 28. decembra. Danes so se vršila na deželni vladi zopet pogajanja med rudarji in ravnateljstvom premogokopne družbe trboveljske. Pogajanja so prisostvovali zastopniki raznih poverjenstev, industrijske zveze, delavske zbornice in poročevalci časopisov. Pogajanja so trajala od pol 3. do šeste ure zvečer. Po raznih referatih in precej živahni debati se je sestavila podlaga, katere zna ob le količjak dobri volji s strani družbe privedi do sporazuma in konca stavke. Kot podlago nadaljnim pogajanjem je stavilo delavstvo zednačenje plač, kakor jih ima delavstvo v Velenju. Zahteva se minimalna plača s plačo rudarjev v Velenju ter s cenami in količinami živil. Trboveljska družba bo proučila plačilni sistem v Velenju, nakar se vrše nadaljnja pogajanja v četrtek 30. t. m. ob 2. popoldan. Zahteve delavstva so utemeljene, le trdovratnosti družbe je pripisovati krivdo, da še danes niso pogajanja dokončana. S tem pa zavlačuje rešitev krize v vedno večjem obsegu. Dolžnost merodajnih faktorjev je, da rešijo pred krizo vse zastoj in pritise, energično na družbo, da se vda sporazumu. Pošiljati vojaščino v kraj, s tem še ni beda rešena, k rešitvi je treba že drugačnih sredstev. Upamo, da pridejo pogajanja kmalu do uspešnega zaključka.

Dr. Trumbić in polom v Rapallu.

Pod tem naslovom piše belgrajski »Jugoslovanski Pijemonte« o dr. Trumbiću stvar, ki bi bile tudi za našo širšo javnost zanimive, zlasti ker smo se svoj čas izogibali vsaki neugodni kritiki o naši zunanji politiki, češ, da bi moglo neugodno vplivati na naš zunanji položaj. Omenjeni list pravi med drugim: Ko je po polomu v Rapallu dr. Trumbić podal ostavko, so mnogi mislili, da želi skriti se pred očmi naroda. Iz Zagreba pa je došla vest, da je dr. Trumbić konfiriral s Stefanom Radićem. O čem, še ni znano. Vendar pa je ta sestanek zelo značilen, kakor je značilen predlog, ki ga je sprožil pred tremi meseci St. Radić, naj se dr. Trumbić postavi za nosilca separatistične liste v Zagrebu. Zdelo se je, da je Radić hotel imeti zastopnika, znanega Evropi.

Morebiti pa si je dr. Trumbić zopet zaželel splendiden hotelov v Londonu, Parizu, Nizzi in Zenevi, in da zopet želi obnoviti misli, ki jo je vršil, odkar je bil izbran za predsednika Jugoslovanskega odbora do poloma v Rapallu. Fatalno je bilo, da je imel naš narod ravno v najodločnejših dneh svoje borbe in zgodovine svojega zastopnika v osebi navadnega splitskega »birgermajstra«, kakor je dr. Trumbić. Popolnoma je torej naravno, da ta človek ni mogel pojmovati velikih vprašanj, ki so se odigravala v Evropi, niti ni mogel biti tolažnik velike borbe, ki jo je vodil naš narod. Dr. Trumbić je mislil, da se vsa vojna vodi radi večje ali manjše meje. Toda vojna se je vodila med dvema idejama. Srednjeveške ideje so se borile za propast ali nadvlado nove ideje svobode narodov. Vojna se ni mogla voditi napol. Ena teh dveh idej je morala zmagati. Tega dr. Trumbić ni razumel, ni imel vere v zmago in definitivno rešitev našega vprašanja, niti ni umel braniti tega vprašanja pred našimi zavezniki. Dr. Trumbić je ves naš problem motril z duševnimi očmi iz Splita in Zagreba. Bilo bi pa potrebno, motriti vse te stvari z evropskega in zgodovinskega stališča. Treba bi bilo pokazati veličino misije, ki bi jo naš narod moral prevzeti v novem življenju Evrope. Dr. Trumbić tega ni razumel. Italijani so imeli velike uspehe, ker so svojega najboljšega indirektnega pomagača našli najprej v nekulturi Jugoslovanskega odbora in njegovega predsednika ter v antisrbskem držanju mnogih ljudi, ki so delali v tem odboru. Ko pa je dr. Trumbić prevzel zunanje ministrstvo, bi moral vedeti, da naša moč na mirovni konferenci ni bila v zaveznikih, ki so imeli roke vezane z londonskim paktom, niti v Wilsonu, ki so mu bili dnevi v Ameriki preštet. Vsa naša moč bi se morala iskati v enodušnosti in energiji našega naroda. Pokazati bi bilo treba to predvsem zaveznikom, ki so hoteli vedeti, ali smo solidna država, na katero morejo računati. To moč bi bilo treba organizirati proti Italijanom, ki so bili gotovi, da edino naši moči prilagode svoje zahteve. Naloga dr. Trumbića bi bila informirati v tem zmislu

vlado v Belgradu. Ali tega ni storil radi svoje popolne nesposobnosti ali pa radi gotovih simpatij do razdornih elementov, ki so svojega glavnega zastopnika imeli v Radiću, s katerim dr. Trumbić sedaj konfirira. To je pot, ki je nas vodila k polomu v Rapallu. — To so v glavnem misli »Jugoslovanskega Pijemonta«. Ne trdimo, da se v vsem strinjamo, prinašamo pa v informacijo našim čitateljem.

Stavka v Bosni.

LDU Belgrad, 28. decembra. (ZNU.) V Bosni postaja stavka slabotnejša. Cimdaje vož delavcev se javlja k delu. Politični upravitelji se bodo topot menda morali zagovarjati. Komunisti so se lotili skrajnih sredstev ter se ne strajajo niti zločinov. Njihove oborožene tolpe hodijo od sela do sela, od rudnika do rudnika in agitirajo proti onim, ki hočejo delati. Včeraj je taka tolpa v Tuzli streljala na 20 orožnikov, od katerih je eden ubit in eden ranjen, vendar pa je ta napad imel ravno nasprotno posledico, kakor so si jih želeli komunisti. Tolpo preganja vojska. Delavci izjavljajo, da nimajo s tolpo ničesar skupnega in sami obsojajo njeno delo.

Iz Črne gore.

Robert Lane, upravitelj ameriškega Rdečega križa za Evropo je pred svojim odpotovanjem iz Pariza izjavil, da se je odločil, darovati 200.000 frankov za zgradbo nove srednje šole v Podgorici v Črnigori. S tem darom se bo moglo nadaljevati delo zgradbe, ki je zastalo zaradi pomanjkanja sredstev. Ta denar prispeva ameriška šolska mladina. V novi šoli se bo vzdala spominska plošča v spomin na darežljivost ameriške dece.

V Črnigori se kuha vsak dan v 24 kuhinjah za približno 9000 otrok. Število kuhinj se bo povečalo, tako da se bo kuhalo za 15.000 otrok pozimi, kakor poroča glavni urad ameriškega Rdečega križa v Washingtonu. Kuhinje se nahajajo v raznih krajih Črnogore. Poverjenik za prehrano v Črnigori je izrazil največje priznanje za delo, ki se vrši v korist dece. Službena poročila iz raznih občin pričajo, da ima ta vrsta pomoči mnogo uspehov in da je popularna. Občinstvo je povsod navdušeno spričo takih izrazov ljubezni do otrok in pomaža pri tej akciji. Prehrana dece je pokazala jako ugodne posledice pri šolskem obisku. Kakor hitro so začele delovati kuhinje, je narasel šolski obisk od 50 do 100 %. — Vsak dan prihaja na Cetinje v šolo bolniška strežnica, ki pregleda otroke. Po njenem prizadevanju se je napravilo tudi začasno kopališče za deco. Tukaj se otroci kopljejo in zdravijo, mnogokrat pa dobe tudi obleko.

Razna poročila.

ODKRITJA STAMBOLJSKEGA.

LDU Pariz, 28. dec. (DunkU) Bolgarski ministrski predsednik Stambolijski objavlja v »Matinu« opis svojega ujetništva med vojno. Bolgarska vlada da ga je večkrat poizkusila odstraniti. Najvažnejši dogodek pa je, da sta prišla konec leta 1916. dva avstrijska častnika v njegovo stanico v ječi; izjavila sta, da ju je poslal k njemu cesar Karol. Povedala sta mu, da je Avstrija uvedla pogajanja glede posebnega miru s Francijo. Razložila sta mu potrebo, da se Bolgariji pridruži temu gibanju. Za to pa je treba, da vstopi Stambolijski v kabinet. Kmalu nato pa je Nemčija izvedela o brezuspešnih prizadevanjih Avstrije za separatni mir in je poslala v Bolgarijo dve diviziji, da bi obdržala premoč.

SMRTNE OBSODBE V BUDIMPEŠTI.

LDU Budimpešta, 28. dec. (MKU) Danes ob 9. uri dopoldne je bila proglašena sodba v procesu proti bivšim ljudskim poverjenikom. Sodišče je spoznalo vse obtožence za krive radi žaljenja veličanstva, hujskanja, ponarejanja denarja in ščuvanja k upor in je obsodilo Karla Vantosa, Deciderja Bokanyja, Petra Agostona in Josipa Haubricha v smrt na vešalih, Franca Bajakija, Antona Dovcsaka, Jurija Nysotora, Henrika Kalmarja, Josipa Koblena in Aleksandra Szabadosa na dosmrtno prisilno delo. Radi zločina ponarejanja denarja so bili vsi obtoženci obsojeni na denarno kazen 1000 kron razen Szabadosa, ki mora plačati 4000 kron.

ZA MEDNARODNO RAZOROŽITEV.

LDU Pariz, 28. dec. (DunkU) Kakor poročajo listi, je Harding v listu »New York World«, ki je pričel kampanjo za mednarodno razorožitev, objavil izjavo, v kateri veli: Splošna razorožitev je najvažnejše vprašanje v izvedbi mirovnega programa, po katerem streme vsi narodi. Države, katerih oborožena moč je največja, naj bi prve začele razoroževati. Svetovna vest, kakor tudi cimdaje večja želja vsakega naroda po miru zbujata preverjenje, da ni več daleč čar, ko bo vladala pravica, ne pa nasilje in ko bo razorožitev dejstvo, ne pa samo sanje.

LDU Berlin, 28. dec. (Wolff.) Medzavčniška vojaška kontrolna komisija je dne 23. t. m. zunanjemu uradu poslala noto, v kateri izjavlja, da ni zadovoljna z načinom, na kateri se je izvedla preosnova redarstva.

LDU London, 28. dec. (Brezlično.) Iz Sidneya javljajo, da so jeli stavkati železničarji zapadne Avstralije zaradi mezdnih zahtev. Vsled tega je ustavljen železniški promet malone vse Avstralije.

LDU Washington, 28. dec. (Brezlič.) Po zadnjem ljudskem štetju ima Japonska s Korejo, Formozo in Sahalinom vred 77 milijonov prebivalcev.

Politične novice.

+ Ogorčeno bankirsko glasilo. »Jutro« se je spravilo nad škofa dr. Jegliča, ker je škof storil svojo višepastirsko dolžnost in opozoril duhovščino, da naj deluje za dobro časopisje. »Jutro« opozarja duhovščino in škofa, da so plačani iz državnih sredstev in jim predočuje, da je komaj minulo leto, odkar so »demokrati« duhovnom dovolili draginjske doklade. S to socialno sramoto, ki obtežuje državo, da tako beraško plačuje duhovščino, kakor noben drug stan, se upa »Jutro« še postavljati. Očita tudi duhovščini, da še duhovniški davčni vijak nikdar ni »pel« tako ostro kakor leta 1920. No, »Jutro« pri tem gotovo ni bilo niti za vinar prizadeto. »Ljubljanski škof ne prebena kliče na kulturni boj«. »Mi svobodomisli moramo sprejeti kulturni boj, ki se nam vsiljuje.« Tako končuje bojni klic »Jutra«, ki se mu kot svobodomiselnemu listu niti oddaleč ne sanja, kaj uči vernega katoličana katekizem, ki ne dovoljuje vesti katoličana čitati in razširjati veri sovražnih knjig in spisov, seveda tudi ne časopisov, ki zastopajo stališče kakor n. pr. »Domovina«, da je sramota biti danes še katoličan. »Jutro« se bo moralo že potolažiti, ker nihče ne bo hodil k njegovi kričavi reklamji po dovoljenje, katere liste da sme smatrati za dobre in poštene.

+ Položaj še vedno nejasen. Belgrad, 28. dec. (Izv.) Položaj v pogajanjih za sestavo nove vlade je še vedno nejasen. O programu nove vlade so se sporazumeli radikalci in demokrati. Program vsebuje ustavo, spremembo poslovnika, volivni red, pravno razdelitev države, zakon o redu in radu, agrarno vprašanje, zakon proti draginji, zakon o kasacijskem sodišču. Nastala pa so nesoglasja posebno glede razdelitve portfeljev. Kakor je sedaj položaj, ni izključeno, da bo Pašić vrnil regentu svoj mandat.

+ Stojan Protić zopet na vidiku. Belgrad, 28. dec. (Izv.) Z ozirom na poročanje radikalnih listov se v javnosti zopet pojavljajo glasovi, da bo, če Pašić vrne svoj mandat, poverjena sestava nove vlade Stojanu Protiću. Po sinočnih prizorih pri pogajanjih med delegati taka kombinacija ni izključena.

+ Za resnico. Belgrad, 28. dec. (Izv.) Današnja »Pravda« predlaga, naj posebna komisija preišče, kdo je govoril resnico, ali Vesnić, ki je trdil, da je dr. Korošec podpisal poslovnik, ali dr. Korošec, ki je to zanikal.

+ Verifikacijski odbor. Belgrad, 28. decembra. (Izvirno.) Verifikacijski odbor je danes pretresal volivne spise iz Črnogore. Verificirani bodo vsi črnogorski mandati. Zdej se pozivajo vsi oni kandidati, ki prihajajo na mesto odstopivših poslancev.

+ Poslaniška vest. Belgrad, 28. decembra. (Izvirno.) Oddelni načelnik v šumarskem ministrstvu Popović je imenovan za poslanca na Dunaju. Na njegovo mesto pride dosedanj poslanik v Bernu dr. Milutin Jovanović.

— Za ministrske portfelje. LDU Belgrad, 28. decembra. Pogajanja o razdelitvi portfeljev se danes nadaljujejo. Po predlogu g. Velizara Jankovića, ki ga je stavil snoči g. Draškovića, bi obe stranki imeli predložiti po dve ministrski listi, danes pa bi se imelo odločiti, katere od njih se sprejme. Do tega trenutka še ni upanja za sporazum. Najbolj ga ovira vprašanje listnice za agrarno reformo, katere radikalci nikakor nečejo prepustiti demokratom.

+ »Nova doba« je vsekako originalno, čeravno ne najbolje informirano glasilo g. ministra dr. Kukovca. V zadnji številki je pa objavilo izredno informativno poročilo, da so opozicijski poslanci »pobrali svoje dnevnice«, čeravno niso priznali poslovnika. »Čudno!« dostavlja »Nova doba«. Res čudni nazori o poslanskih pravicah! Morda pa vpraša »Nova doba« g. dr. Tavčarja, kako je z njim v tem oziru, ker je tudi odšel prej iz Belgrada, predno je položil prisego.

+ Veliki papež. Zadnje dni se je mudil v Rimu katoliški metropolit Rusije, nadškof baron Ropp, ki je zdaj odpotoval v Paderborn in se skuša s sovjetsko vlado dogovoriti glede razmerja katoliške Cerkve do države v Rusiji. Zdej se v Rimu mudi znani veliki pospeševatelj cerkvene edinstvi grof Szeptickij. Papež Benedikt XV. kaže enako kakor veliki Leon globoko umevanje za vprašanje prijateljskih odnosov s vzhodnimi cerkvami in vse kaže, da bo z njegovim imenom združeno

praktično udejstvovanje ideje cerkvenega zblizanja v velikem stihu v bližnji bodočnosti. To je najboljši dokaz, kako malenkostno je obično pisanje jugoslovanskih svobodomiselnih listov o »italijanskem« papežu, da bi s podžiganjem ozkonalnosti čustev diskreditirali delo poveljarja Cerkev, ki je tako širokogledno in velikopotezno, da tega demokrati mentaliteti sploh ne more razumeti. Bodi jim zato odpuščeno!

— Kredit 57 milijard? »Kärntner Tagespost« (v Beljaku) poroča v svoji 38. številki dne 28. decembra t. l. brzojavno iz Monakorega z datumom 22. decembra: Bavarski državni list govori o nekem angleškem kreditu za Nemško Avstrijo v znesku 80 milijonov funtov šterlingov, to je okroglo 57 milijard kron. Kot varščino za to terjatev pa si hoče Anglija popolnoma podvreči kontrolo nad avstrijskim državnim gospodarstvom, — kakor tudi hoče dopustiti, da bodo dodatne pri tem kreditu tudi nasledstvene države nekdanje vnanarhije, dalje Rumunija in Italija. — Last pristavila: »Počakati! Obljubovalo se nam je že dostikrat in še več. Priklonitev k Nemčiji je edina pot.« Za nas je važen zadnji stavek, ki nam izpričuje, da želja po priklonitvi gori s plamenom. Nadejamo se, da ta plamen vidijo tudi v — Parizu! — F. K.—n.

Dnevne novice.

— Pevska zveza. Te dni smo začeli razpošiljati društvom in odsekom preglednice in prijave. Če bi kako društvo (odsek) pomotoma ne prejelo imenovanj tiskovin, naj nam sporoči, da mu jih takoj pošljemo. Prosimo društva, da nam priložene tiskovine kmalu vrnejo. Skupščina P. Z. se vrši konec januarja. Ker so tiskarski stroški ogromni, se je prva številka vestnika zakasnila. Obračajte se v vseh zadevah tičečih se petja in glasbe naravnost na P. Z. Ljubljana, Ljudski dom.

— Občni zbor Slovencev zveze se je vršil večerj v dvorani Rokodelskega doma ob sijajni udeležbi. — Sprejeti so bili važni sklepi glede bodočega delovanja krščanske učiteljske organizacije. Obljubljeno nam je daljše poročilo. Danes se vrši za učiteljsko socialni tečaj.

— Telovadni odsek »Orel« na Ježici priredi 31. t. m. Silvestrov večer. Na sporedu je burka »Trije tiki«, telovadni nastopi, marmornati kipi itd. Vstopnice se dobijo v predprodaji 29. in 30. dec. od 7. do 8. ure zvečer in pred prireditvijo v Društvenem domu. Začetek ob 8. uri zvečer. — Odbor Orla. (k)

— Razstava propagandnega materiala v Celovcu. V umetniškem domu se razstavi te dni v 11 prostorih raznovrsten material izza agitacijske propagande pred in med plebiscitom. Razstavljeni bodo vsi predmeti, kakor brošure, časniki, letaki itd., in sicer slovenski ravnotako kakor oni, ki jih je — večinoma — izdajal Heimatsdienst poleg vlade same. K tej razstavi pripominja »Koroška Domovina« v svoji 5. številki z dne 19. dec. 1920: »Vsak bode lahko spoznal, da smo Jugoslovane tudi v tem oziru prekosili. Tudi razna pisma in jugoslovanski brzojavi bodo tam na vpogled.« — K tej pripombi dodajamo, da so imeli Nemci tako razprošeno organizacijo, da so z lastnimi aparati prestregli nešteto ne le naših telefonskih pogovorov, ampak celo veliko število brzojav.

— Železniške zveze. Ko se bodo vsled rudarskega štrajka nastale težkoče odstranile, se bodo tudi železniške zveze zboljšale v prid šoprtnikom, tako da bo z Gorenjskega odhajal ob nedeljah vlak tako pozno, da se bo izbral cel dan. Južna železnica pa je pripravljena upeljati poseben vlak iz Zagreba ob 1. uri, ki bo imel zvezo na Gorenjsko. Vlak bo vozil vsak dan, ako se za istega prijavi vsakokrat 200 oseb.

— Revizija uradništva. LDU Belgrad, 28. decembra. Na seji radikalne in demokratske stranke so sklenili, da se bo sestavila komisija, ki v vseh min. drž. oblastih pregledala uradniške sezname in pogledala, kaj uradniki delajo, kakšno kvalifikacijo imajo in kako hitro so napredovali. Ko bo to delo dovršeno, se bo staval vladi predlog, da se zmanjša število nepotrebnega uradništva in reši uradniško vprašanje.

— Služba zadružnega nadzornika in referenta za stanovsko in gospodarsko organizacijo kmetijstva pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani v IX. event. v VIII. činovnem razredu državnih uradnikov je razpisana. Pravilno kolekovane in s potrebnimi dokazili in izpričevali opremljene prošnje je vlagati najkasneje do 31. januarja 1921.

— Amerikanci za Jugoslovansko Matico. Znatna opora potrebne delu Jugoslovanske Maticе so naši vrli Amerikanci. V daljni tujini, odtrgani od domovine, ki jim ni dala niti najnujnejšega, so ji vendar ostali zvesti in jo podpirajo z veliko vnemo. Nabirajo člane, nabirajo prispevke in vrše svojo propagandno dolžnost v svojih listih. V severni Ameriki se v tem pogledu posebno odlikuje Slovenška Narodna zveza v Clevelandu in njen tajnik g. Frank Hudovernik. Pa tudi druge naše organizacije, kot Jugoslovanska Katoliška Jednota in razne podporne jednote so marljive in agilne, da raste število članov Jugoslovanske Maticе v Ameriki stalno. Ni sicer še delo za naše Primorje v Severni Ame-

riki izvedeno popolnoma, ali precejšnje število marljivih agitatorjev nam jamči, da bo narodno obrambno delo v Severni Ameriki skoraj izvedeno enako, kakor je to že doseženo v Južni Ameriki. Velika Južna Amerika je preprežena s celo vrsto vztrajno delujočih naših društev. Argentinijski, Chile, Bolivija, Urugvaj, Peru in Paragvaj, vsaka teh držav ima po več ogrankov (odsekov) Jugoslovanske Narodne obrane, ki ima svoj sedež v Valparaisu. Osobito se odlikuje Chile, kjer so naši izseljenci bogati in ugledni trgovci in podjetniki ter Argentinijski, ki ima posebno v svojem glavnem mestu Buenos Aires zelo agilna društva. Južno Ameriko odlikuje še posebno ona vzorna enodušnost, ki ne pozna nobenih medsebojnih sporov, pa tudi nobenega separatizma. Nikakor se ne motimo, če vidimo ravno v tem največji vzrok uspešnega dela južnih Amerikancev. Da je vse to narodno delo tako uspešno, je velika zasluga res idealnih rodoljubov, ki se niso bali nobene gmolne niti drugačne žrtve, samo, da koristijo visoki stvari. Imena kot Baburica, Mihanović, Huber, Jekovec in drugi bodo še poznim rodovom v spominu, kot imena vrglednih in požrtvovalnih rodoljubov. Svoj visoki patriotizem je pokazala Južna Amerika tudi ob priliki boja za ugodno rešitev Jadranskega vprašanja. Veliko propagando, ki so jo razvili naši južnoameriški listi, osobito »Jadran« v Buenos Aires-u, bi mogla služiti marsikateremu našim listov kot vzor. Pa tudi vse drugo delo nam energično in prepričevalno kliče: Posnemajmo Amerikance, bodimo taki kot oni, da bo naša stvar zmagovita, da bo odrešenje naših bratov čim preje doseženo!

— Tobačna glavna založba v Laškem je do 25. januarja 1921 vnovič potom javnega natečaja razpisana. V enoletnem času se je v tej založbi oddalo tobačnih materialov za 3.438.867 K 31 vin. kupne cene, v založno trafiko pa po konzumentški ceni zaračunjeno za 593.127 K 62 vin., na kar je založniku pripadel trafikantski dobiček 49.179 K 68 vin. Dosedanja založniška opravnila je znašala 1.3%. — Natančnejši podatki se izvedo pri finančnem okrajnem ravateljstvu v Mariboru in pri oddelku finančne straže v Laškem. Položiti se mora, predno se ponudba izroči, 34.400 K jamščine.

— Centralno društvo telefon. in broj. strok. mojstrov za Jugoslavijo v Ljubljani vabi vse društvene člane in brate posebno iz tistih krajev Jugoslavije, v katerih še nima centrala svojih krajevnih odborov, k obilni udeležbi na II. redni občni zbor, katerega priredi centralni odbor dne 9. januarja 1921 ob pol 3. uri popoldne v hotelu »Slon« v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Event. prememba pravil, posameznih točk, določitev in znižanje udnin. 5. Volitev novega centralnega odbora. 6. Raznoterosti. — V slučaju neugodnega vremena, da bi mogoče elementarni dogodki vsled velikega snega, ne dopuščali bratom prihoda, se vrši občni zbor z istim dnevnim redom ob istem času 8 dni pozneje. — Odbor.

— Bled. Kdor pride na Bled, naj si ne pozabi ogledati umetne riboreje. Ravno sedaj je čas, ko vidi polno vališče umetno oplojenih postrvskih iker, postrvi plemenke, filtre itd. Koristno bi bilo zlasti za dijakke oziroma visokošolce, da si take podučne naprave ogledajo. Ribarstvo se pri nas posebno dobro razvija zlasti sedaj, ko so se izvršile nove naprave za čiščenje vode, tako da imamo četudi potočno vodo, vendar kot studenčnico čisto v vališču. Znanprej se bo vsa naprava še izpopolnila in povečala tako, da bo mogoče izvaliti tudi do milijona postrvic na leto in tudi mnogo tisoč enoletnih izrediti. Na ta način se bodo vse naše postrvske vode in tudi jezera z vlaganjem izboljšala. V Blezsko jezero se spuščajo sedaj tudi jezerske postrvi in križanke, ki izvenredno hitro rastejo tako, da nekatere v enem letu pridobe na teži polgraj kilogram in še več. V par letih bodo že v jezeru postrvi do 5 kg. Upati je, da dežela te ugodne prilike na Bledu ne bo zamudila in radevolje pomagala, da se te naprave, za katere ni ugodnejšega prostora — izboljšajo in povečajo, kar bo gotovo v splošno korist.

— Begunje pri Cerknici. Tukajšnja župna cerkev je za Božič dobila nove, bronaste zvonove, tako da imamo sedaj zopet tri. Vile so jih »Strojne tovarne in livarne v Ljubljani« za skupno ceno 258.961 kron 80 vin. Delo hvali mojstra. Večji zvon tehta 1222 kg in je pravi velikan za sedanjne razmere. Manjši zvon ima 602 kg. Zelo primerne, zgodovinske napise je zamislil naš rojak prof. dr. Debevec. Večji zvon nosi napis: »Mir ljudem! So prvič na sv. večer 1920 — Dve leti po strašni vojski — Nam zapeli — O zvonovi naši: Mir, mir božji nam zvonite, — Ob smrti v nebesa nas spremitel.« Na manjšem pa je zapisano: »Takrat je laška meja tekla tik ob naši fari — O Bog, Jugoslavijo nam varij!« Naj bi se uresničile te v bron vklesane prošnje in želje, akoravno je laška meja veliko preblizu ostala.

— Izgubila se je denarna listnica z okroglo 4700 K vsebine v Litiji. Pošten najditelj se naproša, da odda listnico proti primerji nagradi županu v Litiji.

Ljubljanske novice.

lj Imenovanje pri južni železnici. Nadzornik Franc Vidic, načelnik komercijelnega oddelka pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani, je imenovan za višjega nadzornika.

lj Odborova seja SKSZ. bo danes zvečer ob osmih v društvenih prostorih. Prosimo polnoštevilne udeležbe.

lj P. Z. »Ljubljana« priredi 31. t. m. ob 8. uri zvečer v Unionovi veliki dvorani Silvestrov večer z izbranim sporedom. Podrobneje na lepakih. Vabimo vse prijatelje naše pesmi!

lj Posnemajte! Slov. glasb. društvu »Ljubljana« sta darovala gosp. profesor Ljubo Zupan in njegova zaročenka gospodična Stanka Šerjakova znesek 200 K; g. Avgust Ogrizek, uradnik Gospodarske zveze, je pa nabral in isti namen v veselje družbi pri g. Juvanu znesek 131 K. Vsem darovalcem se društvu »Ljubljana« najiskreneje zahvaljuje in želi, da bi se našlo veliko posnemačev.

lj P. Z. »Ljubljana«. Pevske šole ne bo v četrtak. Pevska vaja točno ob pol 8. uri za vse pevke in pevce. Točno, vsi!

lj Pevska zveza. Seja pripravljalnega odbora danes ob 6. zvečer.

lj Akademija Abst. krožka ženskega učiteljskega. V nedeljo 19. t. m. je prvič nastopil tudi ženski Abst. krožek s svojo I. lastno akademijo, ki se je vršila v telovadnici tuk. učiteljskega. — Otvorila jo je predsednica krožka. Nato sta sledili 2 solo-klavirski točki, solo-petje, deklamacije, petje ženskega zbora in rajalni nastop. Solo-petje (gdč. Perko) se je izvajalo čustveno. Višek akademije je brezdomno doseglo deklamatorično prednašanje (gdč. Gabrijelčič). Rajalni nastop se je ponavljal. — Prisostvovali so ji tudi gg. prof. drugih zavodov, kar nam jasno kaže, da smemo upati, da se abst. misel udomači tudi na drugih zavodih.

Izgubila se je dne 27. decembra od hotela Tivoli do frančiškanske cerkve denarnica z večjo vsoto denarja. Pošten najditelj se naproša, da jo odda v trgovini Mencinger, Resljeva cesta.

lj Našla se je ženska ura. Dobi se proti nagradi na Ahacjevi cesti 3.

Orlovski vestnik.

Ljubljana, Sv. Jakob. Redna telovadba danes in v petek odpade. Prihodnja telovadba se vrši danes teden, to je v sredo po novem letu.

Najnovejša poročila.

PAŠIČ VRNE MANDAT.

Borba za portfelje razbila pogajanja.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Danes dopoldne se je vršila skupna seja demokratskega in radikalnega kluba, na kateri se je razpravljalo o sestavi vlade. Sporazum je bil že v načelu sklenjen in v vseh programnih točkah sprejet in bile so že razdeljene ministrske listnice, razen za agrarno reformo. Za to listino so se borili demokratski kakor radikalci, tako da je prišlo do kritičnih trenutkov v pogajanjih. Radikalci so utemljevali svojo zahtevo, da morajo dobiti listino agrarne reforme, tudi s tem, ker sicer musliman. klub ne bi mogel stopiti v vlado. Muslimanski klub se ne bi mogel zadovoljiti s tem, da dobi portfelj ministrstva agrarne reforme demokratska stranka, a bi pristal na to, da ga dobe radikalci. S tem bi bile zapreke o sestavi vlade večine odstranjene. Člani demokratskega kluba, ki so se pogajali, so priznali važnost tega radikalnega argumenta in so bili pripravljeni, da popuste. Demokratski poslanski klub, pravzaprav v glavnem skupina bivšega finančnega ministra dr. Veljkovića, je odbila to zahtevo radikalcev in s tem so pogajanja za sedaj prekinjena.

Pašić je danes popoldne odšel na dvor in vrnil regentu mandat za sestavo vlade.

RAZGOVORI PAŠIČA Z Dr. KO-ROŠCEM.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) Takoj, ko je Nikola Pašić došel z dvora v poslopje konstituant, se je sestal z dr. Korošcem ter se dalje časa z njim posvetoval o novonastalem položaju. Razgovor se je vršil o vseh problemih naše notranje politike, zlasti o vprašanju izpremembe poslovnika in o tem, kako bi se odstranile vse težkoče, ki onemogočujejo sodelovanje veliki večini Hrvatov in Slovencev v konstituenti. Tozadavni razgovori se bodo nadaljevali prihodnje dni.

REGENT KLICE — PREDSEDNIKA KONSTITUANTE PA NI.

Belgrad, 28. decembra. (Izv.) Ko je danes popoldne Nikola Pašić vrnil regentu prestolonasledniku Aleksandru mandat za sestavo vlade, je regent izrazil svoje skrb za težavne položaja in krize, v katero je zašla vsa država. Ko je regent nato pustil pozvati predsednika konstituant dr. Ribarja, da mu po parlamentarnem običaju svetuje, kako naj

se kriza reši in izide na kak način iz brezupnega položaja, dr. Ribarja nikjer v Belgradu ni bilo najti. Dr. Ribar, ki je takoj splošna nastopil za hitro poslovanje konstituant, namreč še vedno uživa božične praznike. V vseh političnih krogih obsojajo to počasnost in brezbriznost, ki škoduje državi pri najvažnejših stvareh. Sedaj so pozvali dr. Ribarja brzojavno v Belgrad. Kakor se čuje, vlada med demokratski radi tega postopanja dr. Ribarja ogorčenje ter je mogoče, da ga bodo demokratski sami pozvali na odgovor.

SPOR V DEMOKRATSKEM KLABU.

Belgrad, 28. (Izv.) Seja demokratskega kluba, na kateri se je razpravljalo o zahtevi radikalnega kluba, da se mu naj da listnica ministra agrarne reforme, je bila zelo burna. Davidović in Drašković sta bila v klubu popolnoma brez vpliva, da bi kaj podvzela proti opoziciji, ki jo vodi dr. Veljković. Vsi prizadevanja vodstva, da prepričajo klub o potrebi popuščanja, so bila brezuspešna, in dr. Veljkovića skupina je dobila večino 16 glasov proti 14 glasovom. V poučenih krogih sodijo, da je dr. Veljković na vsak način hotel onemogočiti Pašiću sestavo vlade.

DEMOKRATI ZAHTEVAJO RAZPUST KONSTITUANTE.

Belgrad, 28. dec. (Izv.) V parlamentarnih krogih se živahno razpravlja o prekinjenju pogajanj glede sestave vlade. Kako se bo stvar rešila, se še ne ve. Zdi se, da se bodo demokratski še skesali radi svoje nepremišljenosti in da bo mandat za sestavo vlade ponovno poverjen Nikoli Pašiću. Demokratski zahtevajo brezpogojno razpust konstituant in nove volitve. Kako se bodo dogodki razvili, se bo pokazalo jutri ali pojutrišnjem.

PROTIĆ — STRAH DEMOKRATOV.

Belgrad, 28. dec. (Izvirno) Prekinjenje pogajanj za sestavo vlade je izzvalo precejšnjo razburjenje v demokratskem klubu, ker sta opozicija kot vodstvo kluba desavuirala vse njegove člane. Resni politiki se boje, da bi radikalci mogli najti nove zaveznike in izigrati demokrate, ki bi bili obojeni na slabo opozicijo. Demokratski se zlasti boje, da bi mogel Stojan Protić ponovno dobiti za sebe večino radikalnega kluba.

PRIHODNJA SEJA KONSTITUANTE.

LDU Zagreb, 28. dec. (ZNU) »Jutarnji List« javlja iz Belgrada: Naslednja seja konstituant bo šele tedaj, ko se sestavi nova vlada. Na prvi seji se bo prečital prestolni govor, na drugi deklaracija vlade, na tretji pa se bo volil ustavotvorni odbor in odbor za izpremembo poslovnika. Nato se bodo odgodile seje za 20 dni. Med tem časom bodo delali samo odbori.

SPREMEMBA POSLOVNIKA.

LDU Zagreb, 28. dec. (ZNU) »Riječ« javlja iz Belgrada: Pučka stranka bo prisegla, ko se izpremeni poslovnik. Kaj nameravata Narodni klub in Radićeva stranka, še ni znano, ker morata o tem odločiti skupščini njihovih strank.

BOJI ZA REKO.

LDU Trst, 27. dec. (Stefani) Čez dan se je nadaljevalo na obeh straneh streljanje s presledki, ne da bi se vnel boj. Reško letalo je pristalo pri Zavrli in bilo uplenjeno. Okrožna črta je izboljšana in ojačena. Reški župan Gigante in rektor za vojaške posle Venturi sta naprosila divizijskega poveljnika opatijskega za sestane, ki je bil določen za jutri dopoldne. V Trst je dospelo pet častnikov in 78 vojakov, ki so vsi lahko ranjeni. Med njimi sta en častnik in en vojak z Reke.

ZRTVE BOJEV PRI REKI.

LDU Crkvenica, 28. dec. (ZNU) Doznajavo, da so na Božič bili pri spopadu v Baški na naši strani ubiti: Lolić Kajetan, Bora Franjo, Kastanić Marija, Kastanić Anica ter desetleten otrok. Potrjujejo nadalje, da sta ubita dva ardit, eden pa težko ranjen. Ponoči se je nekoliko našim ljudem posrečilo, da so zbežali pred ardit v Pravičane-Lukove. Tudi danes je zbežalo pet oseb v Novi.

NEMIRI V BOSNI.

LDU Sarajevo, 28. dec. (ZNU) V tuzlanskem okraju je nekaj komunistov odšlo v vasi, da bi hujskali kmete k vstaji. Takoj za njimi so bile odposlane orožniške patrulje. Oddelek orožništva je imel s komunisti krvav spopad, pri čemer se je izkazalo, da so bili komunisti oboroženi s puškami in mitraljezi. Ubit je bil en narednik in en podnarednik. V tuzlanski okraj je poslan oddelek vojaštva, da vzpostavi red in mir.

NAPAD NA UREDNIŠTVO.

LDU Rim, 28. dec. (Brezlično) Nacionalisti so v uredništvo »Stampo« vrgli bombo. Prostori uredništva so zelo poškodovani.

NEMCIJA IZROČILA 41.000 TOPOV.

LDU Pariz, 28. dec. (Brezlično) Francoski vojni minister je v zbornici izjavil, da je Nemčija od premirja sem izročila zaveznikom nad 41.000 topov.

Končni izid volitev v ustavotvorno skupščino.

(Na podlagi uradnega poročila.)

Stranka	Srbija	Bosna in Hercegovina	Hrvatska in Slavonija	Slovenija	Dalmacija	Črna gora	Vojvodina (Bosna in Banat)	Skupao
Demokrati	56	2	19	3	1	2	10	93
Radikali	50	11	9	—	1	1	21	93
Komunisti	32	4	7	6	1	4	5	59
Radicevci	—	—	50	—	—	—	—	50
Muslimani	3	24	—	—	—	—	—	27
Ljudska stranka	—	3	3	15	3	—	—	24
Srbski težaki (Srbija)	14	—	—	—	—	—	—	14
Savez težaka (Srbij v Bosni in Hercegovini)	—	13	—	—	—	—	—	13
Samostojni kmetje (Slovenija)	—	—	—	8	—	—	—	8
Težaka stranka (Hrvatje v Bosni in Hercegovini)	—	7	—	—	—	—	—	7
Zemljoradniška stranka (Dalmacija)	—	—	—	—	3	—	—	3
Seljačka stranka (Vojvod.)	—	—	—	—	—	—	1	1
Socialisti	—	—	—	6	—	—	3	9
Hrvatska zajednica Republikanci	2	—	—	—	1	—	—	4
Bunjevci in Šokci	—	—	—	—	—	2	—	4
Narodni socialisti	—	—	—	2	—	—	—	2
Frankovci (Pravaši)	—	—	1	—	—	—	—	1
Liberalci (Ribarac)	1	—	—	—	—	—	—	1
Složni Hrvati (Hrvoj)	—	—	1	—	—	—	—	1
Nezavisen demokrat (Daković)	—	—	—	—	—	1	—	1
Dr. Trumbić	—	—	—	—	1	—	—	1
Skupaj	158	63	93	40	11	10	41	419

Razdelitev po klubih.

Kako se bodo ti poslanci razdelili po klubih, še ni gotovo. Kakor čujemo, je pristopil Crnogorec Marko Daković k demokratskemu klubu, 3 muslimani iz Macedonije pa k radikalcem. 7 Hrvatov bosanske Težake stranke je pristopilo k Narodnemu klubu, tako da ima ta 11 poslancev. Vse druge samostojne kmetijske stranke so se pa zedinile v Zemljoradniškem klubu, ki bi torej štel 38 tom. Dejansko se namreč Bunjevci in Šokci vstopili v Jugoslovanski klub, ki šteje torej 28 poslancev (15 Slovencev in 13 Hrvatov, ako smemo Bunjevce in Šokce šteti k Hrvatom. Dejansko se namreč Bunjevci in Šokci sami ne prištevajo ne k Srbom in ne k Hr-

vatom, ker niso bili pred vojno s Hrvati izven Madžarske skoro v nikaki zvezi. Oficielna madžarska statistika jih je štela pod rubriko »različne narodn.«. Bunjevci govorijo in deloma tudi pišejo v ikavskem narečju, so jako dobri katoliki, se poslužujejo latinice in zelo ugovarjajo Pribežičevim metodam, ki hočejo uvesti v Vojvodini povsod cirilico. Zato je brezdvomno, da se bodo prej ali slej prištevili Hrvatom. Negotovo je, kam bodo šli nekateri posamezni poslanci, ki so bili izvoljeni brez tovariša: Stojan Ribarac (k radikalcem?), Hrvoj in frankovec Košutić (k Radicevci?), dr. Trumbić in 2 narodna socialisti.

Turistika in sport.

Nevarnosti zimskega sporta. Krasota zimske narave in prijetnost zimskega sporta povzročajo, da izvajajo istega vedno širši krogi. Ker je bil dosedaj zimski sport le malo razširjen, je večini nepoznana nevarnost istega za onega, ki ni izvežban in kateri misli, da se zimskemu sportu ni treba izvežbati. Zimski sport nudi gotovo največ in tudi okrepi gotovo najbolj zdravje.

Usodepoln pa lahko postane novincu, sanjaku, ki se poda na progo, katere ne more še obvladati, — ali celo smučarju-turistu, ki se poda v zimski gorski svet. Predvsem smučar, ki ni obenem turist, ki ne pozna alpskega sveta in še posebnost istega v zimi in ki ni dovoljno treniran in ne obvlada dovoljno svojih dila, mu lahko postane ta lepi užitek usodepoln. Novinec spada na vežbališče in šele po dolgem času lahko začne poizkušati z manjšimi turami, katere

potem stopnjuje primerno svojemu znanju. »Sportna zveza« bo v vsakem oziru pospeševala razvoj zimskega sporta, skrbela bo pa tudi za možnost, da se istemu privadi, tako da odpadejo nevarnosti, ki so z njim za nevesčega združene. Vpeljala bo splošno vstopen brezplačni smučski tečaj v Ljubljani in v Bohinju in dajala nasvete glede zimskega sporta v svojem glasilu »Sport« in opozarjala na glavne nevarnosti istega, na kar posebej opozarjamo. — »Sportna zveza.«

Gospodarstvo.

g Zadruga banka v Ljubljani. V torek dne 28. t. m. popoldne se je ob polnoštevilni udeležbi delničarjev vršil ustanovni občni zbor Zadruga banke v Ljubljani, ki so jo osnovali slovenske zadruge v svrhu, da podpirajo gmetno zadrugništvo v Sloveniji. Delniška glavica znaša 5 milijonov kron. V upravni svet so bili izvoljeni: Jager Ivan, livarski mojster Samasove tovarne v Ljubljani, dr. Jelenc Celestin, odvetnik v Ljubljani, dr. Kersnik Janko, ravnatelj Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice, Kocmur Ivan, občinski svetnik in podravnatelj okr. bol. blag. v Ljubljani, Kmetec Simon, trgovec v Ljubljani, Kristan Anton, minister n. r., predsednik Spl. kreditnega društva v Ljubljani, dr. Majaron Danilo, predsednik odvetniške zbornice v Ljubljani, dr. Petrič Fran, ravnatelj Nakupovalne zadruge v Ljubljani, Rožanc Mihael, tiskarski ravnatelj v Ljubljani. V nadzorstvo so bili izvoljeni: Čobal Melhijor, ravnatelj Konzumnega društva v Zagorju, Koren Fran, pekovski mojster v Celju, Patik Leon, strokovni učitelj, vodja pletarske šole v Radovljici, dr. Sagadin Anton, ravnatelj zač. pok. zavoda v Ljubljani, Slanovec Alojzij, tajnik Zveze gosp. zadrug v Ljubljani. Zadruga banka posluje začasno v prostorih Splošnega kreditnega društva v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 5.

Jugoslovanski skladni koledar za leto 1921 je ravnokar izšel v zalogi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani. Cena 30 kron. — Trgovci dobe popust.

Žepni koledarček za leto 1921 je tudi izšel istotam v prikupljivi in priročni mali žepni obliki in zelo okusni vezavi. Cena 12 kron, trgovci dobe znaten popust.

Trpite na revmatizmu in gliččnih bolečinah? Vdrgnjenje s pravim Fellerjevim Elzafluidom je takorekoč dobrodejno! 6 dvojnatih ali 2 veliki specijalni steklenici 42 kron. Državna trošarina posebej.

Rabite mlo-odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave Elza-kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 škatlic 18 kron. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 9 kron. Zelodec okropjujoča švedska tinktura 1 steklenica 20 kron. — Omot in poštnina posebej. a najceneje. Eugen V. Feller. Stubica donja, Lisatrg št. 134, Hrvatska. E.

Parni stroji

45 PS, 12 PS in 8 PS se prodajo takoj, bencinmotor 25 PS, automotor na 2 cylindri z gonilnikom in hladilnikom, vse v Ljubljani. Amelin, Zrinjskega cesta 6.

Bencin motor 5 HP. na vozu z cirkularno žago za žaganje drv, pripraven tudi za vsako obrt in porabo v kmetijstvu, dobro ohranjen prodaja: Ivan Šerbinek, Vrtnice P. Gorja sv. Kungota pri Mariboru. 5162

Išče se trgovina ali lokal za trgovino ali kje ob juž. železnici v Sloveniji. Ponudbe pod »Trgovina 5157« na upravo tega lista.

Hišnika išče »Akademski dom« za svoje poslopje na Miklošičevi cesti. Prosto stanovanje. Nastop po dogovoru. Prošnje na upravnistvo Slovenca pod »Akademski dom 5122« do 15. januarja 1921. 5122

V strojno in elektrotehnično stroko spadajoča dela (proračune, načrte itd.) izvršuje Ing. Petrowicz, Ljubljana, Celovška cesta 66. 4890

Crno deteljo

plačujemo po najvišji ceni. — Sever & komp., Ljubljana, Wolfova 12.

Pozor trgovci s klobuki!

Vsakovrstne klobuke od 160 K naprej ima v veliki zalogi in tudi lepe velour-klobuke

FRANC CERAR, tovarnar v Stobu pošta Domžale. Tovarua je 7 minut od pošte Domžale oddaljena. Cene primerno nizke, postrežba točna.

KONJAK

Pri slabostih vsled starosti, pri želodčnih težavah in pri izgubiti moči je stari vinski konjak v mlekcu pravo oživljajoče sredstvo. 2 pollit. stekl. pošlje franko za vnaprej poslanih K 140 Beneš Hertl, lastnik, grad Golč pri Konjicah. Slovenija.

3 colski teleskop

(object. r 2 = 72 mm) S. Plöhl, povečava terestrična 45—80, astronomska 50 in 140 se prodaja. Nadaljna pojasnila: Iv. Gajšek, trgovina s papirjem in solskimi potreb. Ljubljana, Sv. Petra cesta. 5163

SALAMA

I. vrste

ново blago

povse godna

dobiva se povsod

Prva hrvatska tvornica salam, sušenega mesa in masti

M. GAVRILOVIC

SINOVI D. D.

Petrinja.

KADILCI!

Priporoča se Vam najboljša in najzdravejša vrsta cigaretne papirja

„GOLUB“

„RAILY“

„JARAC“

„FADILET“

„SELAM“

proizvod domaće tvornice cigaretne papirja,

Zagreb

Maksimska c. 10. Telefon 9-56.

Prodajalica

mešane stroke se sprejme v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Naslov pove uprava lista št. 5159.

KARBID

in krasne karbidne namizne in ru-dokopne svetilke po tovarniški ceni v glavni zalogi

IVO ANDRAŠCH.TZ, Maribor

Vodnikov trg št. 4.

Prodaja se

Astron. refraktor 5 colsk (objectiv r 2 = 132 mm), paralaktično montiran, s photo-camera, urnim kolesjem — popolnoma kompleten. Optika Zeiss. — Pojasnila: Iv. Gajšek, trgovina Ljubljana. 5164

VRTNAR

neoznjen, izučen se išče za graščino na Gorenjskem. Nistop službe takoj. — Naslov pove uprava lista pod št. 5143.

Knjigovodja

popolnoma samostojen, bilance zmožen, dober korespondent in zanesljiv kalkul-lant perfektan v slovenščini, srbohrvaščini in nemščini v govoru in pisavi se

takoj sprejme.

Reflektira se samo na prvovrstno moč. Prednost imajo tisti, ki so bili zaposleni v kamenolomskih ali stavbenih podjetjih in ki obvladajo italijanščino. Istotam se sprejme gospodična z večletno prakso zmožna strojepisja, stenografije in vseh pisarniskih del, ki obvlada popolnoma slovensko in nemško korespondenco. Natančne ponudbe z prepisi spricval, navedbo reference in plačo ter sliko je doposlati

Kamnoseški industrijski družbi v Celju.

Dvostavno in ameriško knjigovodstvo Krottmajer-Dolenec

Edina knjiga v slovenskem jeziku. Zelo važno za trgovce, obrtnike, tovarnarje, uradnike i. t. d. — Dobiva se v vseh knjigarnah in v knjigarni Helz v Mariboru, Gosposka ulica. — Cena K 14.—, s povzetjem K 19.—

Priporoča se tvrdka

Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7.

Tovarniška zaloga

živalnih strojev

original Cylinder Singerjeve velike in male za čevljarje, posamezne dele za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in debelo,

Naročajte in širite „Slovenca“!

Državna razredna loterija

Prvo žrebanje bo 3. in 4. januarja 1921.

100.000 srečk — 50.000 dobitkov.

5 premij

od 60.000 do 600.000 din. ali 240.000 do 2.400.000 K (dva milijona štiristotisoč kron)

Usaka druga srečka mora dobiti!

Izplačanje vseh dobitkov v gotovem denarju

brez odbitka!

Največji dobiček v srečnem slučaju:

dinarjev

1,000.000

(en milijon) ali

kron

4,000.000

(štiri milijone)

nadalje: 600.000, 400.000, 200.000, 150.000, 100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 2 po 50.000, 2 po 40.000, 5 po 30.000, 18 po 20.000 dinar, odnosno 2.400.000, 1.600.000, 800.000, 600.000, 400.000, 320.000, 280.000, 240.000, 2 po 200.000, 2 po 160.000, 5 po 120.000, 18 po 80.000 kron i. t. d.

brez odbitka!

Cena srečke za vsak razred

1/1 srečka

D 48—

ali K 132—

1/2 srečke

D 24—

ali K 96—

1/4 srečke

D 12—

ali K 48—

1/8 srečke

D 6—

ali K 24—

Točno in hitro izplačevanje vseh dobitkov

zajamčeno!

Naročila iz cele države naj se pošiljajo po poštni nakaznici lastni glavni kolekturi

Medunarodna banka d. d.

oddelek razredne loterije

Gajeva 8 Zagreb Gajeva 8

Največja izbira števil.